

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

1027 Budapest, Tölgyfa u. 1-3.

Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal, mint elsőfokú hatóság útján

Tisztelt Bíróság!

Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Egyesület (székhely: 1085 Budapest, Üllői út 18.), mint felperes – kívüljegyzett jogi képviselőnk útján – a **Pest Megyei Kormányhivatal** alperes (székhely: 1052 Budapest, Városház u. 7.) által meghozott, a Levegő Munkacsoport által 2017. január 20-án, postai úton, tértivevényes küldeményként kézhez vett **PE-KTF/117-10-2017. ügyiratszámú** közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt az alábbi

k e r e s e t e t

terjesztjük elő. **Kérjük, hogy a tisztelt bíróság szíveskedjen az alperes fenti számú határozatát – a Pest Megyei Kormányhivatal PE/KTF/36856-23/2016. számú (PE/KTF/36856-34/2016. számon módosított) elsőfokú határozatára is kiterjedő hatállyal – a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezni és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezni.**

Keresetünk az alábbi tényálláson és indokokon alapul:

A Városliget Zrt. (1146 Budapest, Dózsa György út 41.), mint kérelmező 2016. szeptember 9-én, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum „rekonstrukciós” munkáihoz kapcsolódó előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása iránt terjesztett elő kérelmet a Pest Megyei Kormányhivatalhoz, mint elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz. Az eljárás 2016. szeptember 10-én megindult. Az elsőfokú eljárásban észrevételeket tettünk, amelyeket a hatóság érdemben nem vett figyelembe a határozatában. Az elsőfokú hatóság a fent hivatkozott számon 2016. október 27-én hozott határozatot, amelyben megállapította, hogy a tervezett létesítménynek, valamint a hozzá tartozó mélygarázsoknak jelentős környezeti hatása nincs, környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás lefolytatása emiatt nem szükséges. A határozatot az elsőfokú hatóság 2016. december 15-i keltezéssel részben módosította.

A határozattal szemben mások mellett szervezetünk is fellebbezést nyújtott be. A másodfokú eljárás alperes jogelődje előtt 2016. december 28-án indult. A másodfokú hatóság végül 2017. január 17-én kelt, fenti számú határozatával megsemmisítette az elsőfokú határozatot.

Álláspontunk szerint az első és a másodfokú határozat is jogszabálysértő, ezért azok hatályon kívül helyezésének, és új eljárás lefolytatásának van helye.

I. A másodfokú határozat jogszabálysértése

A másodfokú határozat az 5. oldalon megállapította, hogy a tárgyi beruházás nem sorolható be a a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 3. számú melléklete alá. Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a Városliget építési szabályzatáról szóló 20/2016. (VI. 10.) önkormányzati rendeletével módosított 32/2014. (VII. 15.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: VÉSZ) IX. fejezete szerint a tárgyi terület, a városliget park,

beépítésre nem szánt övezeti besorolású, ahol kulturális rendeltetésű épület elhelyezhető. Emiatt – a másodfokú hatóság álláspontja szerint – a Khvr. 3. melléklet 128. pontjában foglalt kritériumok nem teljesülnek, így előzetes vizsgálat lefolytatásának nem volt helye. A másodfokú hatóság ezért az elsőfokú határozatot megsemmisítette.

Álláspontunk szerint a másodfokú határozat értelmezése téves és jogszabálysértő.

1. A beépítésre szánt terület fogalmának értelmezése

A Khvr. szerint:

1. § (1) A rendelet hatálya – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az 1–3. számú mellékletben meghatározott tevékenységekre, létesítményekre, valamint azok jelentős módosításaira, változtatásaira (a továbbiakban együtt: *tevékenység*) terjed ki.

(3) A *tevékenység* megkezdéséhez, ha az

d) csak a 3. számú mellékletben szerepel, és a **tevékenység** várható környezeti hatásai jelentősek, környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján környezetvédelmi,

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § 3. pont szerint: „3. Beépítésre szánt terület: a település közigazgatási területének **a beépített**, illetve a **további beépítés céljára szolgáló** területrésze.”

A Khvr. 3. melléklet 128. pontja által használt „beépített, vagy beépítésre szánt terület” fogalom nem egyezik a VÉSZ fogalmi rendszerével, azaz a környezetvédelmi eljárások szempontjából a beépített, illetve beépítésre szánt területet nem az övezeti besorolás formális megnevezésével, hanem a terület valódi funkciójával, a valódi **tevékenységgel** kell azonosítani, hiszen a Khvr. mellékletei és a teljes rendelet környezethasználó tevékenységekről és nem építési övezetekről rendelkeznek. Ez azt jelenti, hogy a környezetvédelmi hatások és a tényhelyzet szempontjából kell azt vizsgálni, hogy egy terület beépített, vagy arra szánt-e. Mivel a kérdéses területen a tervdokumentáció és a VÉSZ rajzi melléklete alapján egyértelműen építési tevékenység fog zajlani, gyakorlatilag egy teljesen új épület (az új Közlekedési Múzeum és a mélygarázs) kerül felépítésre, valamint az eljárás megindulásakor is épület (a régi Közlekedési Múzeum) állt a kérdéses helyen, ezért nyilvánvaló, hogy a Khvr. fogalmi rendszere szerint beépített, illetve beépítésre szánt területről van szó.

Ezen az sem változtat, hogy a kérelmező „rekonstrukciónak” nevezi a tevékenységet, amelynek során teljesen elbontanak egy épületet, majd egy teljesen új épületet és mélygarázst létesítenek. Akár egy épület rekonstrukciójának, akár egy új építésnek tekintjük a beruházást, a környezeti hatások szempontjából mindenképpen beépített, illetve beépítésre szánt területnek kell tekinteni. Ezt támasztja alá, hogy VÉSZ is azt a kitéltet teszi, hogy a területen „kulturális rendeltetésű épület elhelyezhető”. Ez egyértelműen beépítési szándékra utal.

A Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló 2013. évi CCXLII. törvény is arra utal, hogy a területet beépítésre szánt területként kell értelmezni:

7. § (3) A városligeti ingatlan területén

a) kulturális,

b) közösségi szórakoztató,

c) oktatási-nevelési,

d) sport- és szabadidő,

e) hitéleti,

- f) turisztikai,
- g) vendéglátó,
- h) kiskereskedelmi,
- i) közlekedési,
- j) biztonsági

rendeltetésű épület, valamint parkoló és gépjárművek, illetve kerékpár elhelyezését biztosító építmény helyezhető el.

Az alperes értelmezési álláspontja ellentétes a rendelet szellemével, logikájával és a nyilvánvaló jogalkotói szándékkal is, hogy egy adott tevékenységet, beruházást annak tényleges környezeti hatása alapján ítéljen meg a hatóság, és a környezeti hatásokra minél érzékenyebb területről van szó, annál szigorúbb környezetvédelmi hatásvizsgálatot kelljen lefolytatni. A Városliget kapcsán, amely számos környezeti elem (tájértékek, felszín alatti víz, városi levegőminőség, zöldfelületek, épített környezet) szempontjából fokozottan érzékeny terület, nyilvánvalóan téves az a hatósági álláspont, hogy itt nincs szükség még előzetes vizsgálati eljárásra sem, míg egy ugyanilyen tevékenység egy kevésbé érzékeny területen, de beépített, vagy beépítésre szánt övezetben kétségkívül előzetes vizsgálatköteles lenne.

A határozathozatalnál figyelembe kellett volna továbbá venni az összetartozó tevékenységeket, hiszen a tárgyi beruházás a Városligetbe tervezett hatalmas átépítési projektnek csak egy kis része, azzal együtt figyelembe kellett volna venni a további tevékenységeket is (pl. a teljesség igénye nélkül Nemzeti Galéria, Biodóm, Magyar Zene Háza, közmű-átalakítások, egyéb mélygarázsok). Ezek az elemek önállóan nem, csak azok együttes hatásával kezelhetők a környezeti elemek védelme szempontjából, hiszen számos együttes hatásuk van.

A Khvr. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerint:

e) összetartozó tevékenység: a 3. számú melléklet szerinti és az 1. vagy 3. számú mellékletbe tartozó tevékenységgel azonos, a környezethasználó által e tevékenységekkel azonos vagy szomszédos ingatlanon, közös beruházási céllal megkezdeni tervezett olyan tevékenység, amely a 3. számú mellékletben meghatározott küszöbérték alá esik, azonban megkezdése esetén az 1. vagy 3. számú mellékletbe tartozó tevékenységgel együtt a 3. számú mellékletben meghatározott küszöbérték teljesül;

A Khvr. 3. § (1) bekezdés szerit továbbá: *A környezethasználó – az 1. § (5) bekezdésben foglalt eset kivételével – előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely*

- a) a 3. számú mellékletben szerepel, vagy
- b) a 2. és 3. számú mellékletben egyaránt szerepel,
- c) összetartozó tevékenységnek minősül és a 2/A. §-ban meghatározott eljárás lefolytatására nem került sor.

2. Önkéntes kérelem benyújtása

A Khvr. 3. § (7) bekezdése szerint: ***A környezethasználó előzetes vizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely megfelel a 3. számú mellékletben szereplő tevékenységnek, azonban az abban meghatározott küszöbértéket nem éri el vagy az ott szereplő kritériumot nem teljesíti, feltéve, hogy a tevékenység nem tartozik a 2. számú mellékletbe. Ha a környezetvédelmi hatóság az előzetes vizsgálat során az 5. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint dönt, akkor a tevékenység megkezdéséhez környezetvédelmi engedély szükséges.***

Ez azt jelenti, hogy még abban – az egyébként a helyes értelmezéssel ellentétes – esetben is, ha az övezeti besorolást tekintjük irányadónak az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásának kritériuma tekintetében, a Khvr. fent idézett 3. § (7) bekezdése lehetővé teszi a kérelmező számára, hogy a kritériumok fennállása nélkül is kérelmet nyújtson be. **Ez 2016. szeptember 9-én meg is történt, ami azt jelenti, hogy a hatóságnak érdemben kellett volna határoznia a kérelemről. Mivel ezt nem tette, súlyos eljárási jogszabálysértést követett el, mivel megszegte a Ket. 71. § (1) bekezdést.**

II. Az elsőfokú határozat jogszabálysértése

Álláspontunk szerint az alábbiak miatt téves és jogszabálysértő az elsőfokú határozat azon rendelkezése, amely szerint a tervezett tevékenységnek jelentős környezeti hatása nincs, és ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

1. A tényállás alapos feltárásának elmulasztása, és a mérlegelési szempontok mellőzése

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerint:

1. § (1) A közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében, mérlegelési és méltányossági jogkörét a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételével és az adott ügy egyedi sajátosságaira tekintettel gyakorolja.

50. § (1) A hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.

(6) A hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

72. § (1) A határozatnak – ha jogszabály további követelményt nem állapít meg – tartalmaznia kell

e) az indokolásban

ec) a mérlegelési, méltányossági jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben, a méltányossági jogkör gyakorlásában szerepet játszó szempontokat és tényeket,

Az elsőfokú – és az ügy érdemi vizsgálatának hiánya miatt a másodfokú – hatóság elmulasztotta a tényállás érdemi felderítését, a döntés alapjául szolgáló tények összegyűjtését, illetve a tényeket tévesen értékelte, azok alapján mérlegelési jogkörben eljárva jogszabálysértő határozatot hozott, és a mérlegelés szempontjait, az erre vonatkozó tényeket is elmulasztotta a határozatba foglalni. **Emiatt a határozat sérti a Ket. fent idézett előírásait.**

A Khvr. 5. § (2) bekezdése szerint: *A környezetvédelmi hatóság a határozatában*

a) megállapítja az előzetes vizsgálat eredményének és az 5. számú melléklet figyelembevételével, hogy a tervezett tevékenység megvalósításából származhatnak-e jelentős környezeti hatások (...)

5. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A környezeti hatásvizsgálat szükségességének szempontjai

1.²⁴⁰ A tevékenység és a kapcsolódó műveletek, létesítmények jellemzői:

a) terület igénybevételenek nagysága, ideértve a kapcsolódó műveletek, létesítmények területigényét is;

b) más természeti erőforrás igénybevételenek vagy használata korlátozásának nagysága;

c) kapacitásának vagy más méretjellemzőjének nagysága;

d) telepítése, megvalósítása és felhagyása során keletkező hulladék mennyisége, veszélyessége, ezen hulladékokkal történő gazdálkodás módja;

e) környezetterhelésének nagysága, jelentősége;

f) baleset, üzemzavar kockázatának mértéke, különös tekintettel a felhasznált anyagokra és az alkalmazott technológiára;

g) vonzereje más jelentős környezeti hatású tevékenységek, létesítmények létesítésére a telepítési hely szomszédságában;

h) összeadódása más tevékenységekkel, figyelemmel arra, ha a tevékenység a telepítési helyen vagy az azzal szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű tevékenységgel együtt eléri vagy meghaladja a tevékenységre az 1. számú mellékletben meghatározott küszöbértéket.

2. A telepítési hely és a feltételezhető hatásterületek érzékenysége, különösen

a) a táj érzékenysége, tekintettel a jelenlegi területhasználatra, tájhasználatra és a tájképre;

b) az érintett természeti erőforrások relatív szűkössége, minősége, megújulási képessége, víztest érintettsége esetén az érintett víztest állapota a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben és a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló miniszteri rendelet, valamint a felszíni vizek megfigyelésének és állapotértékelésének egyes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerint elvégzett monitoring mérések alapján;

c) abszorpciós kapacitása (beleértve az érintett környezeti elemek és rendszerek terhelhetőségét, megújulási képességét, szennyezésmegkötő- és pufferkapacitását), különösen az alábbi területeken:

ca) vizes élőhelyek, hegyvidéki és erdőterületek,

cb) ²⁴³ védett természeti területek, Natura 2000 területek, természeti területek, érzékeny természeti területek, az ökológiai hálózat elemei,

Natura 2000 területen különösen:

cba) az érintett Natura 2000 terület egységére, a Natura 2000 ökológiai hálózat koherenciájára gyakorolt hatás mértéke,

cbb) a terület kijelölése alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatás mértéke,

cbc) a jelölő fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartásához szükséges környezeti elemek állapotára gyakorolt hatás mértéke,

cc) ahol valamely szennyezettségi határértéket már túlléptek,

cd) sűrűn lakott területek,

ce) történeti tájak, műemléki területek, műemlékek és régészeti örökség területei, megőrzendő karakterű települések vagy településrészek.

3. ²⁴⁴ A várható környezeti hatások jellemzői, figyelembe véve az 1. és 2. pontban lévő szempontokkal való összefüggést:

a) területi kiterjedés és a területen élő, várhatóan érintettek számának nagysága;

b) országhatáron történő áttérjedés lehetősége;

c) összetettség (különös tekintettel a több környezeti elemre kiterjedő hatásvilágok kiváltásának lehetőségére, valamint a hatások szinergiájára);

d) hozzáadódás lehetősége a térségben másutt folytatott vagy tervezett tevékenység hatásaihoz;

e) nagyság, erősség;

f) bekövetkezés valószínűsége;

g) tartósság, gyakoriság, visszafordíthatóság (figyelembe véve az elkerülésre, csökkentésre tehető intézkedéseket);

h) a végső hatásviselőket (embert, természeti rendszereket) érő káros vagy zavaró hatások mértéke és

i) egyéb, a környezeti hatások szempontjából lényeges jellemzők.

A környezeti hatások jelentőségének mérlegelési szempontjait tehát a Khvr. 5. melléklete sorolja fel, a határozatban ezen szempontok nagy részére vonatkozó elemzéssel még nyomokban sem találkozunk, más szempontok pedig csak elnagyoltan, a tényállás feltárására, a bizonyítási eszközökre való utalás nélkül, pusztán megállapításként találhatóak a határozatban. A határozat alapján megállapítható, hogy a hatóság a beruházó által benyújtott dokumentáción, és egyes szakkérdésekben a szakhatósági állásfoglalásokon kívül más bizonyítási eszközöket nem vett igénybe. Megdöbbentő például, hogy elmaradt a helyszíni szemle (legalábbis a határozat erre utalást nem tartalmaz), amely álláspontunk szerint egy hasonló beruházásnál elengedhetetlen bizonyítási eszköz. Kiemeljük, hogy a hatóság elmulasztotta vizsgálni az 5. melléklet d) pontjában található szempontot, a Városligetbe tervezett további átalakítások hatásait. A határozat 8. oldalán mindössze annyi utalás található erre, hogy a tevékenység „vonzerőt” jelent más jelentős környezeti hatású tevékenységek, létesítmények létesítésére a telepítési hely szomszédságában, ezek vizsgálatával azonban összhatás szinten és az egyes környezeti elemekre (pl. kiemelten a felszín alatti vizek áramlására) vonatkozóan adós maradt.

Meggyőződésünk, hogy amennyiben a tényállást a hatóság kellő alaposítással tárta volna fel, az általános jogszabályi előírások beidézése mellett tényleges bizonyítási eljárást folytatott volna le, de akár, ha csak a Városliget tekintetében köztudomású tényeket értékelte volna, akkor nem jutott volna arra a következtetésre, hogy a tervezett tevékenységnek nincs jelentős környezeti hatása, különösen, ha az összetartozó tevékenységeket (egyéb városligeti beépítések, közművesítés, nyomvonalas létesítmények, stb.) is figyelembe vesszük. Emiatt a tényállás alapos feltárásának elmulasztása súlyos, az ügy érdemére is kiható jogszabálysértés.

A környezeti hatástanulmány elkészítésének, így a hatásvizsgálati eljárás lefolytatásának szükségességét erősíti meg a jelen keresethez F1/4. számon csatolt, a VÉSZ módosításához 2015. december 18-án készült Stratégiai Környezetvédelmi Vizsgálat (a továbbiakban: SKV) is, amely a 82-83. oldalon a következőket állapítja meg: „*Tekintettel a projekt megvalósításával összefüggésben tervezett tevékenységek, fejlesztések volumenére, illetve a projekt által érintett terület komplexitására, erősen ajánlott vizsgálni a jelenlegi (projekt nélküli) alapállapotot és a rendelkezésre álló műszaki tervek figyelembe vételével számítani, becsülni szükséges a tevékenység várható környezeti hatásait az építés, üzemeltetés és a felhagyás időszakában. Ennek tükrében javasolt környezeti hatástanulmány készítése a tervezett projekttel összefüggésben, mely célja a projekt megvalósulása esetén fellépő környezeti hatások becslése és vizsgálata, a káros hatások lehetőség szerinti minimumra csökkentésére irányuló javaslatok megfogalmazása, a konfliktusszegény folyosó kiválasztása.*” Erre utalnak továbbá az SKV 80-82. oldalán található táblázatok is, amelyek számos tekintetben kockázatosnak minősítik a beruházást és összetartozó tevékenységeit.

2. Zöldterületi kérdések

A határozat és az előzetes vizsgálati dokumentáció nem tartalmazza a Városliget jelenlegi lombtömegének összesítését, annak hozzávetőleges asszimilációs képességét, és nem tartalmazza a tervezett létesítmények miatt kivágásra ítélt fákat, valamint a tervezett létesítmények miatt szükséges közmű-vezetékek által a fák gyökérzetében várható károsodások miatt idővel feltételezhető fapusztulásokat. Tehát nem tudható, hogy a projekt megvalósítása során a Liget lombállományának ökológiai szolgáltatásaiból mennyi veszteség történne, és ennek következtében milyen mértékben romlana a környék környezetének állapota. Ezt a kérdést a környezetvédelmi hatásvizsgálat során kellene tisztázni.

A tervezési terület faállományával és zöldfelületével kapcsolatban további bizonytalanság, amelyeket az eljárás nem oszlatott el, hogy az építkezés során útban lévő fák tervezett átültetések hatékonysága kétséges, valamint sem a határozat, sem a dokumentáció nem jelöli meg az átültetések pontos helyét. Az SKV is kiemeli, hogy: „*A növényállomány védelme érdekében javasolt, hogy a szabályozási terven jelölt kiemelten értékes fák, facsoportok kivágása előtt ökológiai kockázatelemzést szükséges végezni.*” Az elemzésnek, illetve az adatok értékelésének kizárólag a környezeti hatásvizsgálati eljárás teremthetne hatékony keretet.

3. A hatásterület kérdései

Az előzetes vizsgálati dokumentáció többször hivatkozik arra, hogy a részletes kivitelezői organizáció nem ismert. Ezt hozza fel indokolásként arra, hogy a hatásterületet a tervezési terület határával megegyezően határolta le. Ezt a hatóság változtatás nélkül elfogadta, holott mind tájképi, mind talajvíz-áramlási, mind zöldfelület- és levegővédelmi vonatkozásban a hatásterület túlterjed a tervezési terület határain. Különösen igaz ez az összetartozó tevékenységekre, hiszen figyelembe kellett volna venni a Városliget további beépítési és átalakítási terveit is. **Mivel a hatásterület pontos lehatárolására a környezetvédelmi hatásvizsgálat során kerülhet sor, ezért már pusztán az ezzel kapcsolatos bizonytalanságok miatt is szükség lenne a hatásvizsgálat elrendelésére.**

Meg kívánjuk továbbá jegyezni, hogy a VÉSZ 1. (rajzi) mellékletén a Közlekedési Múzeum mélygarázsa összekötést tartalmaz a tervezett Új Nemzeti Galéria mélygarázsával, tehát a Közlekedési Múzeum hatásterületének az előzetes vizsgálat ábráin való lehatárolása nem csak a mélygarázs építésének és részfalazásának problematikája szempontjából félrevezető, hanem jogszabálysértő is, hiszen ellenkezik a Városliget Építési Szabályzatával.

4. A felszín alatti vizekre vonatkozó hatások

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004.(XII.25.) KvVM rendelet módosításáról szóló 7/2005. (III.1.) KvVM rendelet alapján Budapest XIV. kerülete az **érzékeny kategóriába** tartozik. A beruházással érintett terület szennyeződés-érzékenysége továbbá a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. §-a és a 2. számú melléklete szerint is **érzékeny**. A tervezési terület közelében, az SKV szerint pontosan nem tisztázott távolságban emellett a Széchenyi Gyógyfürdő vízbázisa található, amely ásvány- és gyógyvíz vízbázis. Álláspontunk szerint ezért a felszín alatti vizekre vonatkozó hatások megnyugtató tisztázása szempontjából nem elégségesek az Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztálya által adott, és az elsőfokú határozatba foglalt 35100-12781-1/2016. számú szakhatósági állásfoglalásban szereplő kikötések, ideértve annak módosított határozatba foglalt változtatásait is. A

talajvízszint figyelő kutak eredményeit az építési engedélyezési eljárást lefolytató hatóság nem tudja érdemben és kellő súllyal vizsgálni (különösen az elsőfokú határozat módosítása tükrében), holott ezek az eredmények kulcsfontosságúak a környezeti hatások szempontjából. Az SKV több helyen kiemeli (56-66. oldal, 80-82. oldal, 84. oldal, 95. oldal), hogy a felszín alatti vizek viszonyainak tisztázásához alapos méréseket, és az eredmények alapos elemzését kell elvégezni, ami csak a hatásvizsgálati eljárásban garantálható. A szakhatósági kikötések ezért hiányosak, a levont következtetés (hogy nincs szükség hatásvizsgálatra) pedig jogszabálysértő.

5. Levegőterhelés

Az SKV a levegőterhelés kapcsán is a környezeti hatásvizsgálat szükségességére utal (67. oldal): *„Az építési levegőterhelésre vonatkozóan a tervezett létesítéssel összefüggésben készítendő részletes környezeti hatásvizsgálat fog becslésen alapuló feltáró vizsgálatokat bemutatni.”* *„Az üzemelés során a közúti levegőterhelésre vonatkozóan a tervezett létesítéssel összefüggésben készítendő részletes környezeti hatásvizsgálat fog pontos számításokon alapuló levegőtisztaság-védelmi vizsgálatokat bemutatni”* (68. oldal). A határozat 10. oldalán azt olvashatjuk, hogy a légkezelő berendezésekkel kapcsolatos részletek nem ismertek. Így kétséges, hogy hogyan lehet a levegővédelmi hatásokat kellő alaposítással elemezni, és egyebek mellett megállapítani, hogy a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. §-ában meghatározott feltétel teljesül-e. A határozat 11. oldalán olvashatjuk: *„A számítások alapján a légszennyező forrástól számított hatásterület nitrogén-dioxid (NO₂) komponens esetében 125 m sugarú körön belülre, szénmonoxid (CO) komponens esetében 110 m sugarú körön belülre, szálló por (PM₁₀) komponens esetében pedig 62 m sugarú körön belülre esik.”* Ez – álláspontunk szerint – már önmagában jelentős környezeti hatást vált ki, hiszen az érintett terület a közparkra, emberek pihenését, sportolását szolgáló területre esik, ami miatt vizsgálni kell az áramlási viszonyok miatt várható levegőterhelési hatásokat.

6. Zaj- és rezgésterhelés

Az SKV a zajterhelés kapcsán is hatásvizsgálatot tart szükségesnek: *„Az építési zajterhelésre vonatkozóan a tervezett létesítéssel összefüggésben készítendő részletes környezeti hatásvizsgálat fog becslésen alapuló feltáró vizsgálatokat bemutatni. (75. oldal)”* *„Az üzemelés során a közúti zajterhelésre vonatkozóan a tervezett létesítéssel összefüggésben készítendő részletes környezeti hatásvizsgálat fog pontos számításokon alapuló zajvizsgálatokat bemutatni. (76. oldal)”*. A határozat 10. oldalán maga is elismeri, hogy *„Az építés körülményeiről, technológiájáról és az alkalmazott berendezések számára vonatkozó adatok nem ismertek.”* Szintén itt olvashatjuk, hogy *„légkezelő berendezések kivezető kürtőinek száma, pontos elhelyezése, éjszakai üzemmenete még nem ismert.”*. Ezek alapján a környezeti hatások bizonytalanok, a tényállás feltárása elégtelen.

7. Talajterhelés

Az SKV ebből a szempontból is környezeti hatásvizsgálatot írna elő: *„Javasoljuk a későbbiekben készülő környezeti hatásvizsgálatban a mélygarázsok talajra, földtani közegre kifejtett hatásainak részletesebb feltárását.”* (84. oldal).

8. Épített környezet

Az SKV 88. oldalán a következőt olvashatjuk: „A világörökségi vagy világörökségi puffer területeket érintése/megközelítése esetén a 2011. évi LXXVII. törvény a világörökségről előírásait és a világörökségi vagy világörökség várományos területek kezelési tervében foglaltakat figyelembe kell venni. A 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről alapján világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentáció elkészítése szükséges lehet, amennyiben szakhatósági állásfoglalás alapján „kiemelkedő egyetemes érték érintettsége valószínűsíthető, és a **hatóság a tervezett beavatkozás kiemelkedő egyetemes értékre gyakorolt hatását nem tudja megítélni a hatásvizsgálati dokumentáció nélkül**”.

Budapest Főváros Kormányhivatala V. kerületi Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya BP-05/07/03685-3/2016. számon adott szakvéleményt az elsőfokú eljárásban. Az Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály is megállapítja, hogy a beruházással érintett területen, és annak szomszédságában számos műemlék található, világörökségi helyszín, továbbá régészeti lelőhely. Ez azt jelenti, hogy az épített környezet, mint a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény szerinti környezeti elem szempontjából szintén egy fokozottan érzékeny területről van szó, amelynek a tervezett léptékű átalakításához – álláspontunk szerint is – hatásvizsgálati eljárás lefolytatása lenne szükséges.

9. Tájvédelem

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § (2) bekezdése szerint: „A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá **gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.**” A 7. § szerint továbbá:

7. § (1) A történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a **táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.**

(2) A táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében:

a) gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a **természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről;**

c) a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során **kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőzésére;**

h) biztosítani kell a **jellegetes tájképi elemek fennmaradását.**

Az egyedi tájértékeket felsoroló adatbázis (www.tajertektar.hu) szerint az érintett területen számos egyedi tájérték található, vagyis a terület **tájvédelmi szempontból is kiemelkedően érzékeny.** Az elsőfokú határozat a fenti előírások nagy részét idézi, és az egyedi tájértékek nagy számát is megállapítja, de az előírásokban foglaltaknak való megfelelésről, a mérlegelés körülményeiről és szempontjairól nem szól, sommásan csak azt állapítja meg (12. oldal), hogy „A fentiek alapján a tevékenység következtében táj- és természetvédelmi szempontból jelentős környezeti hatás nem feltételezhető, környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.” Álláspontunk szerint ezzel a hatóság a tényállás kellő mélységű feltárásának kötelezettségét elmulasztotta, illetve a feltárt tényekkel ellentétes következtetésre jutott.

10. Népegészségügyi hatások

Az elsőfokú eljárásban a Népegészségügyi Főosztály BP/FNEF-KSO/08876-3/2016. számon adott véleményét. Ebben a következőt állapítja meg (14. oldal):

„A hatásvizsgálatban foglaltakat figyelembe véve a következő véleményt adom:

A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum felújításának, valamint mélygarázs létesítésének a vizsgált szakkérdések tekintetében környezet-egészségügyi szempontból jogszabály által meghatározott akadálya nincs.” Túllendülve azon a tévedésen, hogy a Főosztály „hatásvizsgálatról” beszél, holott éppen annak elrendelésére nem került sor, jogszabálysértőnek tarjuk, hogy a szakvélemény elmulasztja figyelembe venni azt a bizonytalansági tényezőt, hogy még a beruházó sem tudja pontosan, hogy a Városliget átalakításához milyen fakivágásokra lesz szükség, különös tekintettel a közmű-áthelyezések miatt szükséges fakivágásokra. A tárgyi tevékenység szempontjából a zöldfelületek számítanak a legfontosabb népegészségügyi kérdésnek, hiszen egy rekreációs funkciójú, közparkról, a belső kerületekben ritka zöldterületek talán legfontosabb eleméről van szó.

11. A környezeti elemekre gyakorolt összesített hatások

Az elsőfokú határozat a 15. oldalán a következőt állapítja meg: *„A Kormányhivatal az eljárása során vizsgálta a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet, illetve annak 5. melléklete alapján a telepítési hely és a feltételezhető hatásterületek érzékenységét, valamint a várható környezeti hatások jellemzőit. Összességében az eljárásba bevont szakhatóság, valamint a Kormányhivatal az előzetes vizsgálat során a tervezett tevékenységgel kapcsolatban kizáró okot nem találtak, a környezetre gyakorolt hatást nem ítélték jelentősnek, így környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartották szükségesnek.”*

Álláspontunk szerint a fenti következtetés megalapozatlan és így jogszabálysértő. Még a hatóság – egyébként meglehetősen hiányosan feltárt – tényállásából is egyértelműnek látszik, hogy a tárgyi terület több környezeti elem (levegő, talaj, épített környezet, felszín alatti vizek, táj, zaj, zöldterületek), és azok összhatása szempontjából is különösen érzékeny, azaz szükséges lenne a környezeti hatások részletes vizsgálata

III. Végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem

Kérjük a tisztelt Bíróságot, hogy szíveskedjen az első- és másodfokú közigazgatási határozat végrehajtását a Pp. 332. § (2a) és (2b) bekezdése alapján felfüggeszteni.

Az elsőfokú határozat a Liget Budapest projekt keretében megvalósuló egyes beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről 546/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. Ennek köszönhetően a régi Közlekedési Múzeum épülete már elbontásra is került (ennek igazolására csatoljuk a területről készített fényképeket F1/5 - 8. sorszámom). Az elsőfokú határozat 9. oldalán továbbá az szerepel, hogy a kivitelezés tervezett időpontja 2016. III. negyedév, az üzembe helyezés tervezett időpontja pedig 2018. III. negyedév, azaz az engedélyek végrehajtása nagyon gyorsan, a jogorvoslatokra tekintet nélkül megkezdődik. Az – álláspontunk szerint jogszabálysértő – másodfokú határozatnak köszönhetően a beruházó elől elhárult minden akadály az építési engedély megkérése elől, így Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala előtt 2017. januárjában már meg is indult az építési engedélyezési eljárás, amely szintén fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható lesz. A fentiek miatt a környezetvédelmi tárgyú határozat bírósági felfüggesztése nélkül a bírósági felülvizsgálati eljárás lezárásig már olyan készültségi fokba

jut a beruházás, amely visszafordíthatatlan károsodást, átalakítást jelent az érintett területen és a környezet állapotában. A környezeti hatások előzetes megvizsgálása ezért elengedhetetlen, különben az eredeti állapot helyreállíthatatlan lesz, illetve a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása rendkívül súlyos károkat okozna, elsősorban az épített környezetre, a felszín alatti vizekre, a tájra és a levegőminőségre, hiszen a kivitelezés megkezdődne, a 3 szintes mélygarázs kubatúrájának kiásása, résfalazása, évtizedes fák kivágása megtörténne. Felfüggesztés hiányában emiatt a környezeti vizsgálat jogintézménye kiüresedne, értelmetlenné válna. A felfüggesztés indokoltságát alátámasztó bizonyítékként hivatkozunk a hasonló építkezések környezeti hatásaival kapcsolatos köztudomású tényekre, a becsatolt fényképfelvételre, továbbá a várható környezeti hatásokat elemző SKV-ra.

A végrehajtás felfüggesztésének elmaradása a fentiekben túl sértené a környezetvédelem legfontosabb alapelveit, a megelőzés és elővigyázatosság elvét is:

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény szerint:

Kt.6. § (1) A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy

a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;

b) megelőzze a környezetszennyezést;

c) kizárja a környezetkárosítást.

(2) A környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékkeletkezés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.

(3) A megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

Kt. 8. § (1) A környezetet veszélyeztető vagy károsító környezethasználó köteles azonnal befejezni a veszélyeztető vagy károsító tevékenységet.

Kérjük a tisztelt Bíróságot, hogy a Pp. 338. § (1) és (2) bekezdés, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 9. § (3) bekezdése alapján a per elbírálása során szíveskedjen tárgyalást tartani.

Kérjük továbbá a tisztelt Bíróságot, hogy szíveskedjen az alperest perköltségben marasztalni, azzal, hogy az ügyvédi munkadíjat a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 2.) IM rendelet szerint állapítsa meg.

A felperes Levegő Munkacsoport Egyesületet az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) d) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti meg. Bejelentjük, hogy az egyesület a tavalyi évben vállalkozási tevékenységből származó jövedelem után társasági adófizetésre, illetve eredménye után költségvetési befizetésre nem volt kötelezett.

A tisztelt Bíróság hatásköre a Pp. 22. § (2) bekezdésén, illetékessége a Pp. 326. § (2) bekezdésén alapul. Az illetékesség kapcsán hivatkozunk a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 473/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet 8/A. § (1) bekezdésére. A tisztelt Bíróság illetékességét erősíti meg továbbá a Pp. 326. § (3) és (4) bekezdése is.

A felperesi képviselő elérhetőségei:, telefon:, e-mail: Kérjük, hogy az elektronikus úton történő közléssel közölhető iratokat, a tisztelt bíróság e-mailben küldje meg a jogi képviselő számára.

Mellékletek:

- F1/1: Az alperesi határozat
- F1/2: Az elsőfokú határozat
- F1/3: Módosító elsőfokú határozat
- F1/4: Ügyvédi meghatalmazás
- F1/5: SKV
- F1/6 – F1/9: Fényképek a terület jelenlegi állapotáról

Budapest, 2017. február 15.

Tisztelettel:

.....
ügyvéd